

Muzica reprodusă

Probabil că muzica reprodusă (LP-urile, CD-urile, casetele audio-video, radio-ul, televiziunea, internet-ul etc) a schimbat condițiile consumului și ale producției muzicale în aceeași măsură în care tiparul schimbase în urmă cu patru secole conjunctura întregii literaturi. În primul rând, această formă de existență a muzicii în lume a ucis amatorismul din arta sunetelor. A sporit calitativ, desigur, performanța restitativă, împingând-o spre cote inimaginabile în trecut, dar a și făcut inutil (?) cântatul live, în familie, așa cum se întâmpla adesea în urmă cu, să zicem, două secole, când oamenii descopereau muzica prin propria lor experiență interpretativă. Compozitorii înșiși compuneau pentru acei amatori care se străduiau să se poziționeze în interiorul fenomenului sonor. Și la noi s-a scris, nu de puține ori, cu gândul la anumiți interpreți (ne-profesioniști) și nu pentru public, așa cum cutuma, înrădăcinată în relația creator-receptor, o proclama cu osârdie. În timp însă, această practică s-a dizolvat până la extincție, iar amatorul de muzică s-a transformat, dintr-o entitate activă, participativă într-una pasivă, asistată: un amator care nu mai cântă, ci doar ascultă; nu mai deține controlul, ci este controlat. „Lumea ascultă muzica re-produsă și nu mai învață să producă muzică” (McManus). E, în definitiv, un fel de descurajare a diletantismului, dispărând acele comunități de amatori care se întâlnesc să facă muzică numai de dragul muzicii. În al doilea rând, răspândirea endemică a muzicii reproduse a generat propagarea unui repertoriu eminent universal în sens comercial, favorizând o anumită lenie culturală și o mefiență accentuată față de muzicile savante noi, experimentale. Aceasta pentru că muzica reprodusă trebuie să se vândă și chiar se vinde atunci când ea place deja. Totodată, o atare marfă sonoră contribuie substanțial la aplatizarea sensibilității artistice, precum și la transformarea artei sunetelor dintr-un obiect de ascultare conștientă într-un fundal sonor incontinent, ca un comentariu obișnuit la majoritatea operațiunilor domestice cotidiene. Astfel, muzica reprodusă asigură individului, dar și colectivităților, un continuum sonor în care se mișcă și viețuiește. În al treilea rând, muzica reprodusă mecanic a introdus în sfera aprecierii artistice imense grupuri periferice de oameni, care în trecut nu au avut acces la cultură, trăind în marginea unei civilizații a concertului și spectacolului. Ca să nu mai vorbim că ea aproape a desființat execuțiile mediocre, descurajând

versiunile rutiniere. În sfârșit, difuzarea pe scară largă, predominant a aceluiași gen de muzică (de divertisment) a contribuit decisiv la plafonarea gustului: se agreează și se consumă același idiom muzical, eliminându-se lumile sonore autonome. Fiind supusă legilor pieței, muzica reprodusă trebuie să fie consumată și să se uzeze rapid, pentru ca să se creeze nevoia unui nou produs. Mai puțină artă, mai multă industrie.

Liviu DANCEANU

DIN SUMAR

Interviu cu Ștefan Angi.....	2-4
Vara muzicală magică.....	4-7
Muzica în Palatele românești.....	8
Le Grand Prix de l'Opéra.....	14-15
Văduva veselă la ONB.....	16-18
Dialog cu Leo Hussain (I).....	24-25
Adio, Adrian Enescu!.....	26-29
“Trofeul tinereții” de la Amara.....	30-34
Formațiile noastre.....	35-36
Remember Sergiu Malagamba.....	37-39
Concerte.....	40-42
Punctul pe j... azz.....	44-45
Discuri.....	46-47
Pe micul ecran.....	48